

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Sumitur quoque Cathedræ vnitas, ex vnitate Sacramentorum quæ eadem sunt, licet ministri sint diuersi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ha ponit, cui illa apprimè continentur, que per Isaiam promiserat: Spiritus meus, qui est in te: & verba mea, qua posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, & de ore fratris tui, & de ore seminis tui, dicit Dominus, am. do. & v. que in scripturam. Præclarissima verba, notatu dignissima.

§. 13. Sumitur quoque Cathedra unitas, ex unitate Sacramentorum, que eadem sunt, licet ministri sint diuersi.

25. **T**ertiam vobis assigno rationem unitatis cathedra, quam ponit D. Paulus, nimirum, unitatem Sacramentorum: *Vnum Baptisma.* Omnes natiuitate nascimur spirituali, eodem baptismo regenerati, eodem omnino modo impetrato, iidem verbis eadem virtute: Omnes nos roborantur, ac confirmantur, eodem confirmationis Sacramento: omnes eodem vitæ pasci iantur alimentis: *Vnus panis, vnum corpus multi sumus, omnes qui de vno pane &c.* ait Apostolus: licet Petrus baptizet, Paulus baptizet, alii baptizent, vnum est baptisma: quia vnus est qui primario baptizat, Christus, de quo dicitur: *Hic est, qui baptizat.* De quo periculis D. Augustinus. Supponens, quod ad unitatis conseruationem, & virtutem Sacramentorum voluerit Christus ipse manere vt eorum principalis institutor, vt nullus nobis persuaderet, esse plures eorum auctores, ex multitudine ministrorum, nec in illis virtutis defectum suspicaremur, illam supplemte multitudine ministrorum. Expendit D. Augustinus verba dicta D. I. anni Baptista: *Super quem visio spiritus descendente, & manentem super eum, hic est qui baptizat.* Addit D. Augustinus propterea hanc & visionem factam, & vocem de celo auditam: *Vt quamuis multi ministri baptizaturi essent, sine iussu, sin. iussu, non tribueretur sanctitas baptisni, nisi illi, super quem descendit columba, de quo dictum est: Hic est qui baptizat in spiritu S. Petrus baptizat, hic est qui baptizat, Paulus baptizat, hic est qui baptizat.* I. D. CHRYS. dem notat D. Chrysostomus de venerabili Sacramento ac missæ sacrificio: *Verum in Laice, ad populum sacerdotem videtur offerentem, ne vt sacerdotem putet, hoc facientem, sed Christi manu inuisibiliter extensam, Sicut enim cum baptizatis &c.* Quocirca peruersus licet sit Sacerdos, qui missam celebrat, idem est sacrificium, quod offert qui bonus est, & in se eundem virtutis ac valoris: quia non virtute propria, sed Dei, concu-

rit & operatur Sacerdos, & quantum ad naturam Sacramenti, ita concurre ac interuenit, quamuis Sacerdos malitia demonem vinceret, sicut quando Angelo non cecit vira meritis, morumque bonitate.

Vt verò nos Deus in hac confirmet veritate, quibusdam virtutibus mysteriosis, dum Moyses & Aaron mittit ad Pharaonem, vt dimittat populum Israel de terra Aegypti, quem captum inuisa feruitute opprimebat. Accedunt illi Pharaonem. Dei mandata exponunt: Deus Hebraeorum misit nos ad te dicens: dimitte populum n. et m., viquequo detines populum n. eum? Respondet Pharaon superbus ac inflatus: *Nescio Dominum & Israel non dimittam.* Revertitur hac audita responsione ad Dominum: *Domine, non te nouit Pharaon: Non faciam ergo vt me cognoscat: precipit illis, ad Pharaonem revertantur, patientque prodigium illud horrendum: conuertant virgas suas in serpentes, & serpentes denuo in virgas. Surdo canunt: Revertere denuo, ait Dominus, mane, & ecce egredietur ad aquas & stabit in occu sua eius super ripam fluminis, & virgam qua conuersa est in draconem tolles in manu tua: dicesque ad eum. Hæc dicit Dominus, in hoc fecit, quod sim Dominus. Ecce percussam virga, que in manu mea est, aquam fluminis, & vertetur in sanguinem. Potentissimi Deus, quomodo hoc dicis? Num forte tibi sunt manus, quibus virgam tercas? Virgam istam non videt Pharaon etiam se, quomodo sit in manu Moysi, modo Aaronis? qua igitur ratione dicis, quod istam manu tua habeas, inque ille sis futurus, qui aquam hac virgâ percussus, cum sit Aaron, qui illa, præfente Pharaone, fluminis undas percussit: An ergo ignoras manus Moysi & Aaronis, meam esse conuictam, & eam illam istam esse cuius virtute manus Moysi & Aaronis tanta prodigia operantur: ita vt, que vides mirabilia, que illorum manus operantur, in tantum ab illis fiant, in quantum cum illis mea concurre manus mirabilem operatrix. In his manibus Moysi & Aaronis, quas vides, superent meam agnoscito, quam non vides, & quidquid videris ab illis noni procedere, ne illorum aferbas n. aibus, sed huc meæ omnipotentis. Notat hoc subtiliter D. Gregorius verba illa Moysi expendens, quibus de transitu filiorum Israel per mare rubrum, sicco vestigio, ac demerit Pharaone trium phe Deo conuertebat: *Quis similis tui foribus Domine, quis similis tui, magnificus in sanctitate, & re. lib. li. atque laudabilis, & faciens mi-**

Exod. 5. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

rabilia? Sequitur D. Gregor. lesionem Septua-
 ginta, quam expendit Origenes: *Quis similis*
tui in Dns Domine, quis similis tui in sanctis gl-
riosus? Bone Deus, & quis tali unquam seruos
suos honore dignatur, quis sic reddidit gloriosos?
 illos tanto Domine honore extollis, vt eorum
 operâ, stpendenda patres mirabilia, & operetis san-
 ctitatem. In duobus suam Dominus manifestat
 omnipotentiam.
 Primum in eo quod tam stupenda erant prodi-
 gia, vt totus mundus hæretet attonitus. Alterum:
 quod animas sanctificaret & iustificaret. Ambo
 hæc propria sunt Dei brachio omnipotentis: quia
 prima, cum omnem superent creatæ naturæ fa-
 cultatem, is ea solus efficere potest, qui supra na-
 turæ vires, pollet potestate: hic verò solus est
 Deus. Altera sunt illi magis propria, quæ omnem
 excellentiam naturalem, quæ ex sola Dei
 gratia procedunt, prouide quod nostra habet les-
 cio: *Magnificus in sanctitate, legit Cæd. Cate-*
tans ex vi Hebraici uocis: Robustus in sanctitate,
vel firmiter in sanctitate. Significans, sancti-
 tatem, ita proprium effectum diuinæ esse poten-
 tiæ, eiusque gratiæ, vt quidquid in hoc factis ef-
 fectum eius illa fundamētum sit, radix, ac firma-
 mentum, quia ex illa in fieri & conservari pendet
 vera sanctitas. Hæc duo diuisit Dominus, quia
 prodigia illa stupenda, coram omnibus facta, po-
 pulo illi antiquo præstitit. Quis enarrat mirabi-
 lia, quæ coram illis patrauit miracula. Omnis
 illis, quæ patrauit in Ægypto, vt illum Phara-
 onica eriperet seruitute, demum modo diuisit
 mare medium, sic eum explicans iter, scribunt
 que intertextum, vt *Campus germinans*, vt aper-
 to tempore Aprilis: modo fluctibus demergit
 numerosissimum militum Pharaonis exercitum
 quos omnes ad litus eiectos viderunt Israelitæ:
Viderunt Ægypti manus: modo ad virgæ percus-
 sionem adueit aquam de petra, modo pluit e
 celo cibum Angelorum, modo coturnices in
 (a) abundantia: (a), &c. Opera verò sancti a-
 bundantia, quæ ex diuina profuunt gratia, populo re-
 dandæ. seruauit Christiano, de quo dixit Isaias: *Voca-*
bitur eos populus sanctus, redempti à Domino D. o-
nostro. Dum vetera illa operat ir mirabilia, mi-
 nisterio virtut hominum Moyfi, Aaronis, Io-
 sue Samuelis &c. Vt autem opera exequatur
 sanctitatis, opera similiter sanctorum virtut Apo-
 stolorum, Superiorum, Pastorum: *Sic nos exi-*
stinet homo, vt ministros Christi, & dispensatores
mysteriorum Dei. Antiqua illa miranda perficiens,
 Miracula licet hominum manibus vteretur, quos ad hæc
 elegit, non illi tamen erant, qui propria hæc

virtute exercebantur, sed Deus auctor eorum
 erat magis principalis, cuius manus horum
 omnium præcipua primaque credidit opera-
 trix: *Quidquid virtutis Moyses effunderet potuit*
 (inquit D. Gregor.) *Domini esse fecit, non*
enim Moyses populo per deserta gradienti, sed Do-
minus manu pluit. Non Moyses, sed verbum quod
factum est ad eum, aquam de rupe produxit. Non
Moyses, sed Dominus vola illa concupiscentibus ex-
hibuit, unde Dominus Iudas in Parton fortitudi-
ne gloriantibus respiciens dicens, non Moyses, sed
Pater meus dedit vobis panem de celo.
 Insuper ea de causa David, qui simis fu-
 prena hæc versibus mirabilia celebrat, Deoz
 la adscribit abiectione: *Hinc psalmista, non Moy-*
se inuocare efferens, sed Dominum laudabilem & ex-
solent, dicit. Fecit mirabilia in terra Ægypti, in
campo Taro: interrupit mare, & perdidit eos &c.
 Et perduxit eos in nube diei &c. Et eduxit aquam
 de petra &c. Et mandauit nubibus desuper &c.
 Et pluit super eos sicut puluerem carnes. ita vt in
 operibus illis mirabilibus prima ac principalis ef-
 fect operatoria, Dei virtus manique magnifi-
 ca, & sicut hæc vix est, omnia hæc, vna ea-
 demque virtute ac potentia agebantur. Sunt
 prima quatuor mirabilia, quæ facta nominus
 in Ægypto per manum Aaronis, sunt qua-
 tuor illa postrema, quæ legimus à Moyse per-
 acta, sunt illa magnifica, quæ per iuniam de-
 ferri scimus esse perpetrata, sic illud quod du-
 ce Iosue, diuisus sit Iordanis, dum tam flu-
 uis ripas alci impleuerat, quando sol cur-
 sum suum detinuit, & spatio vnius diei oc-
 cubere non festinauit, sunt horrenda illa o-
 mitua Samuelis, ref. rectio preteriti, per Elam
 prophetam, ac ignis de celo descensus: sit
 & altera diuisio Iordanis percuciente aqua Elæ
 paffio, propheta Eliseo, aliaque tam magnifica,
 quam terribilia prodigia, cuncta hæc vna eadem-
 que diuina fiebant virtute, quæ illi talia, quos
 sibi ministros elegerat, operabantur. Idem quo-
 que velin tibi persuadeas, de magnificis operi-
 bus sanctitatis, siue de illis, quæ ad animarum
 sanctitatem per diuersos ministros in nouo opera-
 tur testamento, quorum ministerio in admini-
 stratione Sacramentorum efficit iustificationem,
 quæ sanctificat animas. Hæc sibi propria non ef-
 ficunt ministri virtute ac manuum potestate,
 sed Dei virtute, cuius assumuntur ministri, alio
 quin ad hæc impotentes: *Sic nos existimet ho-*
mo, vt ministros Christi, & dispensatores myste-
riorum Dei. Ne illos mutuaris secundum pro-
 priam qualitates personarum: ne consideres

PLUM

1. Cor. 8. v. 5.
 vnum esse nobilem plebeium alterum; hunc fan-
 2. Ann. illum peccatorem, vnum ex hac, ex alia
 3. alterum progenium regione, sed secundum
 4. quod sum ministrum, ab Ecclesia consecratis: *Quid*
 5. *Petrus quid Paulus quid Apostoli ministri eius cui*
 6. *credidistis?* Omnes sunt ministri Dei, vt tales o-
 7. perantur, & quia tales tanta operantur virtute,
 8. operatur vnus sicut alter, in quantum sunt a-
 9. ctiones ministrales, seu talis ministerij, ita vt ea-
 10. dem omnes operentur virtute, quæ vna est diui-
 11. nae potentie, quocirca idem est Sacramentum,
 12. quod malus Sacerdos administrat, & quod bo-
 13. nus idem baptisma, quod confert obfetrix, quæ
 14. festinanter, & necessitate coacta baptizat pueru-
 15. lum periclitantem, & quod ipse Pastor, imò i-
 16. dem foret, quod daret genitilis, Maurus seu hæ-
 17. reticus, modo illud conferret iurando id
 18. quod iurandis Ecclesia, & vtendo materia & for-
 19. ma, tali debita sacramento. Ratione huius largus
 20. nobis vtrijq; tractatus campus aperitur, sed in
 21. capite via sistendum.

S. 14. *Soli in Cathedra sedere debent superio-
 res & sacerdotes, coram quibus erecti in pe-
 des stare debent Laici, licet quis sit Iosue
 Princeps, aut Imperatrix Eusebia, imò &
 ipse D. Hieronymus.*

Malach. 2. 7.
 1. Cor. 4.
 IN hac Cathedra, quis docet? *Sederunt Scriba
 & Pharisei.* Doctores particulares. Euerit hinc
 Christus omnes hæretes: sciebat enim, quod in
 Ecclesia sua exurgerent, nominatim vero nostra
 hac tempestate hæretici, qui docerent, non ne-
 cesse esse inquirere præceptores, omnes tales
 esse, cunctos esse Sacerdotes, & nullum in Dei
 Ecclesia inter hunc & illum dari discrimen. O-
 mne delirium ignoratis, quod ad Dei doctri-
 nam proficiendam, ipse velit assumi doctores par-
 ticulares, ad quos confugiat populus, velut ad
 Magistros à quibus plenus de omnibus instrua-
 tur: *Labis Sacerdotis custodiunt scientiam, & le-
 gem requirent ex ore eius.* De his dicitur, quod in
 Cathedra sedent, quasi qui hoc ipso ostendant,
 quod docendi vigeant potestate, quam ceteri
 non habent, nobiles licet sint, diuites, honorati,
 & quotquot inter sæculares numerantur, quos
 antiqua Patrum vocat auctoritas: *Stantes*, qui il-
 los Prælati ac Sacerdotibus opponunt, qui di-
 cuntur *Sedentes*. Hoc omnibus luce clarius patet
 in illa præclara historia, quæ temporibus accidit
 D. Cypriani, quibus orta est illa quæstio, qua ra-
 2. Hieron. Bap. de Lanuca Tom. II.

tionem Episcopi, Sacerdotes, ac Confessarij se ge-
 rerent cum Christianis, qui vi tormentorum su-
 perati, Christi fidem eiurauerant: quidam enim
 censebant, eos confessim absolvendos, reconci-
 liandos atque ad Sacram Synaxim admitten-
 dos: alij contra sentiebant rem non festinandam,
 sed diutius differendam. De hac quæstione scri-
 psit D. Cyprianus suam, addens opinionem, cui *Epist. 3.*
 illi perdoctè referriperunt, quæ est tertia inter *Ad presby-*
 D. Cypriani epistolæ, quæ gratis illi pro impen- *teros*
 so favore, peractis, respondebant, supponentes, *Diaconos*
 quod ipsi vt Sacerdotes Romani, quorum fides *Romanos.*
 per totum orbem resonabat, ac predicabatur iux-
 ta illud ipsdem scriptum Apolloli: *Fides vestra Rom. 1. &*
annuntiat in vniuerso mundo. particulari solici-
 tudine intendere deberent, rebus fidei nego-
 tijsq; Ecclesie. Addunt se difficulter de his pos-
 se concludere certò atque indubitanter, eam ob
 martyrio iam pridem affectum D. Fabianum
 Romanum Pontificem, sedes amodo vacaret, nec
 vllus esset successor electus: *Quamquam nobis*
deferenda huius rei necessitas maior incumbat, qui-
bis post excessum nobilissima memoria viri Fa-
biani, nondum est Episcopus, propter rerum & tē-
porum difficultates constitutus, qui omnia ista mo-
deretur & eorum qui lapsi sunt, possit cum auctori-
tate & consilio habere rationem. Maxime hanc
 admiror doctrinam, cuius modo non vacat ex-
 plicare mysteria. Dicunt tertio: quod consilium
 eius susceperant, doctrinam sequentes quam liti-
 teris suis D. Cyprianus inseruerat, quod ille, qui
 ex mentis infirmitate ceciderat, Christumq; vi
 tormentorum adactus negauerat, ad sui repara-
 tionem ad Episcopos, sacerdotes, & Confessarios
 accurreret absolvendus, qui omnes simul conue-
 nirent nec leuiter causam desinirent, sed mauro
 prouidoque consilio, sedente Episcopo cum Sa-
 cerdotibus ac confessarijs, consilium salutare me-
 ditaretur: *Stantibus Laicis*: illis enim conuenit
 audire, obedire, doctrinam sequi eius, qui in si-
 gnum quod sit omnium Magister, sedet. Confer
 modo illud *Laicorum Stantes*, cum illo Præla-
 torum *Sedentes* in cathedris.

Hanc sequitur rationem D. August. illa verba, *In ps.*
 David explanans: *Auditui meo dabis gaudium*, 50. Ps.
 & *Lætiam*. Ex quo sumpsisse videtur D. Ber- *50. 10.*
 nard. Nulli dubium est (inquit) quin Prælati, *50. 7.*
 & Ecclesie Doctores in ea sedere oporteat do- *in illud*
 cendo, & sæculares stare audiendo: quia sicut *Vidi*
 sessio, indicium est auctoritatis, sic & statio, hu- *Domini*
 militatis & reuerentiæ; illis quippe verbis decla- *num.*
 rabat Regina Saba, reuerentiam quæ coram Sa-
 lomone serui adhibant eius sapientiam audienti,
 quos